

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 110/23

Luxemburg, 22 juni 2023

Conclusie van de advocaat-generaal in zaak C-588/21 P | Public.Resource.Org en Right to Know / Commissie e.a.

Volgens advocaat-generaal Medina moeten Europese geharmoniseerde technische normen vrij en kosteloos toegankelijk zijn, omdat zij – als handelingen die deel uitmaken van het Unierecht – een bijzonder juridisch karakter hebben

Het Hof dient het bestreden arrest te vernietigen en een besluit van de Commissie tot weigering van toegang tot de opgevraagde geharmoniseerde technische normen nietig te verklaren

Public.Resource.Org, Inc. en Right to Know CLG zijn twee organisaties zonder winstoogmerk die als taak hebben om het recht vrij toegankelijk te maken voor alle burgers. Die organisaties hadden bij het Gerecht beroep ingesteld tegen een besluit van de Commissie tot afwijzing van hun verzoek om toegang tot vier door het Europees Comité voor Normalisatie (CEN) vastgestelde geharmoniseerde technische normen, die met name betrekking hadden op de veiligheid van speelgoed. Omdat hun beroep werd afgewezen, hebben zij bij het Hof van Justitie hogere voorziening ingesteld tegen de uitspraak van het Gerecht.

In haar conclusie van vandaag onderzoekt advocaat-generaal Laila Medina de vraag of de rechtsstaat alsook het transparantiebeginsel en het recht op toegang tot documenten van de instellingen van de Unie vereisen dat GTN vrij en kosteloos toegankelijk zijn.

Volgens bovengenoemde organisaties heeft het Gerecht blijk gegeven van een onjuiste rechtsopvatting door de auteursrechtelijke bescherming van de opgevraagde GTN onjuist te beoordelen. Zij voeren aan dat GTN niet auteursrechtelijk kunnen worden beschermd, omdat zij deel uitmaken van het Unierecht en de rechtsstaat vrije toegang tot de wet vereist.

Advocaat-generaal Medina merkt om te beginnen op dat het Hof reeds heeft erkend dat GTN rechtsgevolgen hebben, deel uitmaken van het Unierecht en bindend kunnen zijn, maar nog niet is ingegaan op de precieze aard van GTN. Vervolgens onderzoekt zij de aard van GTN als handelingen die deel uitmaken van het Unierecht. Zij is van mening dat GTN geen eenvoudige uitvoeringsmaatregelen zijn van een privaatrechtelijke organisatie (namelijk een van de drie Europese normalisatieorganisaties, zoals het CEN), maar dat zij – in het kader van het door de Uniewetgever opgezette normalisatiestelsel van de Unie – moeten worden geacht te zijn vastgesteld door de Commissie, of in elk geval dat de Commissie samen met de relevante Europese normalisatieorganisatie verantwoordelijk is voor de vaststelling van GTN. Ook uit de procedure voor de vaststelling van GTN blijkt dat de rol van de Commissie doorslaggevend is, omdat zij het gehele proces van voorbereiding van de GTN leidt, inclusief de omzetting van een ontwerpnorm in een handeling die deel uitmaakt van het Unierecht, wanneer zij de referentiegegevens van de GTN opneemt in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Wat betreft de rechtsgevolgen van GTN concludeert advocaat-generaal Medina dat de naleving van GTN leidt tot het vermoeden van conformiteit met de essentiële eisen van het afgeleide Unierecht. Dit betekent dat GTN voor

natuurlijke personen of rechtspersonen die dat vermoeden met betrekking tot een bepaald product of een bepaalde dienst willen aanvechten hetzelfde effect hebben als een bindende regel en dat in geval van een geschil het beroep op GTN rechtstreeks van invloed is op de bewijslast. Ten slotte moet elke lidstaat, zodra de GTN definitief zijn vastgesteld en de referentiegegevens ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* zijn gepubliceerd, elke GTN ongewijzigd als nationale norm aannemen en hiermee strijdige normen binnen zes maanden intrekken.

Vervolgens onderzoekt advocaat-generaal Medina de gevolgen van de vereisten van de rechtsstaat voor GTN. Zij merkt op dat de rechtsstaat vereist dat alle natuurlijke personen en rechtspersonen van de Unie vrije toegang hebben tot het Unierecht. Volgens haar moet het transparantiebeginsel in deze zaak voor het Hof leidend zijn, aangezien een burger niet de mogelijkheid mag worden ontnomen om „officieel” kennis te nemen van de inhoud van de GTN die hem direct of indirect kan raken. Zij komt tot de conclusie dat de rechtsstaat vrije en kosteloze toegang tot GTN vereist. Derhalve moeten GTN – als normalisatiehandelingen die deel uitmaken van het Unierecht, afgeleid Unierecht implementeren en rechtsgevolgen sorteren – worden gepubliceerd in het Publicatieblad om de afdwingbaarheid en toegankelijkheid ervan te waarborgen.

Advocaat-generaal Medina is van mening dat GTN, **vanuit het oogpunt van het Unierecht in het algemeen en van de toegang tot het Unierecht in het bijzonder, en gelet op de onmisbare rol van GTN bij de uitvoering van dwingend afgeleid Unierecht en op de rechtsgevolgen ervan, in beginsel geen auteursrechtelijke bescherming genieten**. Volgens de advocaat-generaal volgt uit artikel 297 VWEU dat het Unierecht in beginsel niet auteursrechtelijk kan worden beschermd. Zij stelt vast dat het Gerecht blijkt heeft gegeven van een onjuiste rechtsopvatting door niet te onderzoeken of het recht (en GTN als handelingen die deel uitmaken van het Unierecht) überhaupt auteursrechtelijk kunnen worden beschermd. Voorts betoogt zij dat, zelfs indien GTN auteursrechtelijk kunnen worden beschermd, de vrije toegang tot het recht voorrang heeft op auteursrechtelijke bescherming. De advocaat-generaal stelt het Hof dan ook voor om het bestreden arrest te vernietigen.

Bovendien stelt zij het Hof voor om het besluit van de Commissie tot weigering van toegang tot de opgevraagde GTN nietig te verklaren.

NOTA BENE: De conclusie van de advocaat-generaal bindt het Hof van Justitie niet. De advocaten-generaal hebben tot taak, in volledige onafhankelijkheid het Hof een juridische oplossing te bieden voor het concrete geschil. De rechters van het Hof beginnen thans met de beraadslagingen over het arrest, dat op een latere datum zal worden gewezen.

NOTA BENE: Bij het Hof van Justitie kan een tot rechtsvragen beperkte hogere voorziening worden ingesteld tegen een arrest of een beschikking van het Gerecht. In beginsel heeft de hogere voorziening geen opschortende werking. Indien de hogere voorziening ontvankelijk en gegrond is, vernietigt het Hof de beslissing van het Gerecht. Ingeval de zaak in staat van wijzen is, kan het Hof de zaak zelf afdoen. In het omgekeerde geval verwijst het de zaak naar het Gerecht, dat aan de door het Hof in het kader van de hogere voorziening gegeven beslissing is gebonden.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) wordt gepubliceerd op de website CURIA op de dag waarop de conclusie wordt genomen.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170.

Beelden zijn beschikbaar via „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Volg ons!

